

Izjava v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2019/2088 (SFDR)

Preglednost politik na področju tveganj glede trajnostnosti

Poslovanje s finančnimi instrumenti je izpostavljeno različnim tveganjem. Ta tveganja vključujejo tudi trajnostna tveganja. V skladu z Uredbo o razkritjih pomeni tveganje glede trajnostnosti okoljski, socialni ali upravljavski dogodek ali okoliščino, ki ima lahko v primeru, da do nje pride, dejanski ali potencialen znaten negativni vpliv na vrednost naložbe.¹

Pri obravnavi trajnostnih tveganj je treba posebno pozornost nameniti podnebnim tveganjem. Podnebna tveganja so vsa tista tveganja, ki nastanejo zaradi podnebnih sprememb ali se zaradi podnebnih sprememb povečajo.² Pri podnebnih tveganjih se razlikuje med fizičnimi in prehodnimi tveganji. Fizična tveganja izhajajo neposredno iz (fizičnih) posledic podnebnih sprememb. Prehodna tveganja pa so tveganja, ki izhajajo iz prehoda na podnebno nevtralno in odporno gospodarstvo in družbo ter lahko tako povzročijo razvrednotenje sredstev.

Fizična tveganja lahko med drugim povzročijo

- pogostejše pojavljanje naravnih nesreč,
- izgubo biotske raznovrstnosti,
- zmanjšanje snežne odeje,
- ekstremno sušo.

Možne posledice so na primer povečanje kreditnega tveganja ali zmanjšanje vrednosti nepremičnin.

Tveganja prehoda vključujejo na primer

- pravna tveganja zaradi sprememb zakonodaje,
- višje stroške zaradi davkov na CO₂,
- dražje surovine,
- višje stroške energije,
- spremembe v vedenju potrošnikov.

To lahko med drugim poveča kreditno tveganje.

Družbena tveganja lahko nastanejo zaradi socialnih in/ali družbenih kršitev. Posledice neupoštevanja delovnih ali socialnih standardov so lahko tveganja ugleda in sankcij.

Tveganja pri upravljanju izhajajo iz kršitev dobrega korporativnega upravljanja.

Nastanejo zaradi

- korupcije,
- pranja denarja,
- financiranja terorizma,
- davčnih utaj,
- kršitev zakona,
- goljufij ali
- kršitve varstva podatkov

ter povzročajo tveganja ugleda, operativna tveganja in tveganja sankcij.

¹ Člen 2 (22) Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev

² Glej Smernice FMA o ravnanju s trajnostnimi tveganji (01/2020).

Tveganja ESG se lahko pri naložbah kažejo v več kategorijah tveganj, kot so tveganje kreditne sposobnosti, tveganje izdajatelja, tečajno tveganje in tveganje popolne izgube.

Upoštevanje tveganj ESG pri naložbeni odločitvi lahko pozitivno vpliva tudi na naložbeno uspešnost finančnega produkta.

Ukrepi za splošno izvajanje in upravljanje trajnostnih tveganj

Tveganja trajnostnega razvoja ali ESG lahko dejansko ali potencialno pomembno negativno vplivajo na neto sredstva, finančni položaj, rezultate poslovanja ali ugled našega podjetja.

Trajnostna tveganja se upravljajo v okviru posameznih vrst tveganj banke BKS Bank. Upravljanje tveganj je razdeljeno na strateško, operativno in revizijsko raven. Splošno odgovornost za upravljanje tveganj - in s tem tudi za upravljanje tveganj ESG - nosi uprava. Uprava redno obvešča komisijo za tveganja in nadzorni svet o trenutnem stanju trajnostnih tveganj.

Upravljanje tveganj poteka v naših odborih za tveganja. Operativne enote banke načeloma samostojno upravljajo tveganja v okviru smernic na svojem področju. Nadzor nad tveganji izvaja oddelek za nadzor nad tveganji. Služba notranje revizije kot neodvisen notranji organ preverja tudi obvladovanje trajnostnih tveganj.

Da bi zagotovili, da je upravljanje operativnega tveganja dovolj obveščeno o ESG vprašanjih, se vodja kontrolinga udeležuje četrtletnih CSR sestankov. Poleg tega se odgovorne osebe v banki redno udeležujejo usposabljanj in seminarjev.

Prepoznavanje, ocenjevanje in upravljanje tveganj ESG temelji na srednjeročnem do dolgoročnem obdobju opazovanja in dvojnem vidiku pomembnosti. Dejavniki, ki vplivajo od znotraj navzven, so tisti (negativni) vplivi, ki jih imajo naše dejavnosti na okolje in družbo. Dejavniki "od zunaj navznoter" so tisti vplivi, ki na nas vplivajo od zunaj in vplivajo na naš poslovni model ali naložbe. To velja zlasti za tveganja zaradi podnebnih sprememb, saj prehodna in fizična tveganja nimajo takojšnjega vpliva. Trajnostna tveganja se enkrat letno ocenijo v oceni tveganja in ovrednotijo v strategiji tveganja. Med drugim izvajamo stresne teste v skladu z metodologijo podnebnega stresnega testa ECB, bruto/neto ocene tveganj iz dejavnikov ESG glede na različne vrste tveganj in točkovanje ESG z orodjem Climcycle.

Banka BKS Bank je članica Globalnega dogovora ZN in se je zavezala k spoštovanju desetih načel, navedenih v njem, ter avstrijskega kodeksa korporativnega upravljanja. Banka BKS Bank je za zmanjševanje tveganj za trajnostni razvoj v banki vzpostavila številne druge politike. Primeri vključujejo notranji okvir za trajnostno upravljanje, kodeks ravnanja za zaposlene, kodeks ravnanja za poslovne partnerje, stroge predpise za preprečevanje korupcije in pranja denarja, izključitvena in pozitivna merila za stranke in lastniške posle, ki jih spremljajo "trajnostna stališča", ter smernice za trajnostno naročanje.

Za vsak nov izdelek se opravi tudi standardiziran postopek odobritve, ki ne zagotavlja le pravne skladnosti inovacije, temveč upošteva tudi skladnost s socialnimi in ekološkimi merili ali trajnostnimi tveganji.

S certifikati, kot so sistem okoljskega upravljanja EMAS, zelena blagovna znamka, družini prijazno podjetje ali certifikat za spodbujanje zdravja na delovnem mestu ("Gütesiegel für Betriebliche Gesundheitsförderung"), zagotavljamo visoke standarde na področju okolja in dela.

Vključevanje trajnostnih tveganj v naložbene in zavarovalniške nasvete

Trajnostnost nas spremlja pri naših vsakodnevnih dejavnostih in je že dolgo del strategije BKS Bank, tudi na področju trajnostnih naložb. Od avgusta 2022 je tudi zakonska zahteva, da pri investicijskem svetovanju obravnavamo temo trajnostnih tveganj in jo upoštevamo pri naložbenem in zavarovalniškem svetovanju.

Opredelitev trajnostnih tveganj opravi izdajatelj produkta (udeleženec na finančnem trgu) v primeru finančnih produktov v smislu Uredbe o razkritju. Naložbeni in zavarovalniški nasveti (le v Avstriji) temeljijo na informacijah, ki jih zagotovi izdajatelj produkta. Informacije o trajnostnih tveganjih, ki jih zagotovijo izdajatelji produktov, zlasti informacije, navedene v ustreznih informacijah o produktu ali informacijah o skladih, so na voljo stranki. Dejavniki ESG so pojasnjeni v svetovalni razpravi in izpostavljeni so možni učinki trajnostnih tveganj na donosnost finančnih produktov. Poleg tega se stranke povpraša o njihovih individualnih trajnostnih preferencah.

Tudi za finančne instrumente, ki jih banka BKS Bank v Avstriji priporoča kot del naložbenega svetovanja, velja predhodni postopek izbire produktov. Pri odločanju o tem, katere produkte je mogoče priporočiti kot primerne za stranke v okviru naložbenega svetovanja, so v postopek izbire vključeni dejavniki ESG.

Na področju zavarovalniškega svetovanja je vzpostavljeno ekskluzivno sodelovanje z družbo Generali Versicherung AG v Avstriji, kjer se med drugim prodajajo zavarovalniški naložbeni produkti (IBIP). Trajnostna tveganja na področju zavarovalniškega svetovanja, kot so opredeljena v Uredbi o razkritju, upoštevamo na naslednji način:

- Za poizvedovanje in določanje trajnostnih tveganj je odgovoren izdajatelj Generali, pri čemer se uporabljajo informacije, ki jih zagotovi Generali. Med posvetovanjem so informacije o trajnostnih tveganjih proizvajalca izdelka na voljo stranki in podrobneje pojasnjene. Stranka je obveščena o pričakovanih učinkih trajnostnih tveganj na donosnost ponujenih finančnih produktov.
- Dodatne informacije o trajnostnosti so na voljo na spletni strani Generali: <https://www.generali.at/ueber-uns/verantwortung-nachhaltigkeit/engagement-partnerschaften/berichte-und-offenlegungen/>.
- Nasprotno pa v Sloveniji ne izvajamo zavarovalniškega svetovanja, zato sami ne opravljamo ocene primernosti pri strankah in določanja trajnostnih tveganj. Vendar pa je v ponudbi zavarovalnih produktov, ki jih distribuiramo v sodelovanju z Merkur Zavarovalnico, tudi produkt, ki spodbuja okoljske in družbene značilnosti. Vse potrebne podrobnosti in informacije o tem zavarovalnem produktu so objavljene na spletni strani www.merkur-zav.si/datoteke-trajnostna-politika. BKS Bank deluje le kot posredniki pri tem produktu v Sloveniji.

Pomemben del poslovne strategije je opredelitev, v katera poslovna razmerja banka BKS Bank ne vstopa in v katere naložbe ne vlaga. Da bi bili zadevni finančni instrumenti na splošno vključeni v svetovanje, morajo zato izpolnjevati določena minimalna merila za izključitev (na primer določena merila za izključitev v zvezi z jedrsko energijo, orožarsko industrijo, pridobivanjem premoga z omejitvijo prometa v višini 5 %). Poleg tega so finančni instrumenti, ki jih je treba vključiti v univerzum trajnostnih produktov v okviru naložbenega svetovanja, podvrženi dodatni analizi ESG in preverjeni glede nekaterih spornih elementov ESG (kot so kršitve delovne zakonodaje, varnost proizvodov,

strupene emisije in odpadki itd.) Poleg tega ne smejo kršiti načel Globalnega dogovora ZN. Postopek izbire vključuje podatke in analize družbe MSCI ESG Research LLC, vodilnega svetovnega ponudnika podatkov o ESG.

Za končno opredelitev trajnostnega področja produktov v okviru investicijskega svetovanja se uporabljajo kazalniki, ki izhajajo iz regulativnih zahtev glede trajnostnosti v skladu z Uredbo o taksonomiji ali Uredbo o razkritjih, in upoštevanje glavnih škodljivih vplivov investicijskih odločitev na dejavnike trajnostnosti (glavni škodljivi vplivi).

Izobraževanje in usposabljanje: Predvsem pri investicijskem svetovanju je nujno potrebno strokovno znanje in izkušnje pri obravnavi tveganj glede trajnostnosti in možnih škodljivih vplivov. Da bi zagotovili, da se to upošteva, je BKS Bank izvedla obsežno usposabljanje v povezavi s to tematiko in ga vključila v redni program usposabljanja za vse investicijske svetovalce. Vsi zaposleni, ki delajo na področju investicijskega svetovanja, se redno udeležujejo ustreznega usposabljanja in nadaljnega izobraževanja za svetovanje o trajnostnih naložbah.

Svetovalci, ki zagotavljajo izključno zavarovalniško svetovanje, v okviru svojih letnih obveznosti usposabljanja opravijo tudi ustrezne module o trajnostnih tveganjih in tveganjih ESG pri naložbah.

Vključevanje trajnostnih tveganj v upravljanje portfelja

Upoštevanje trajnostnih tveganj je del procesa upravljanja portfelja BKS Bank in je vključeno v izbiro finančnih produktov. Opredelitev trajnostnih tveganj je odvisna od vrste finančnega instrumenta, ki bo vključen v portfelj. Preden se finančni produkti, kot jih opredeljuje Uredba o razkritjih, kot so investicijski skladi in alternativni investicijski skladi, vključijo v eno od ponujenih storitev upravljanja portfelja, se od proizvajalcev produktov pridobijo informacije o strategiji vključevanja trajnostnih tveganj. Podrobne informacije o parametrih ESG se pridobijo zlasti iz informativnih listov za posamezni finančni produkt ali sklad. Poleg tega se upoštevajo podatki ESG družbe MSCI ESG Research LLC.

V portfeljih banke BKS Bank so naložbe izključno v investicijske sklade in sklade, s katerimi se trguje na borzi (ETF). Naložbe v posamezne obveznice in/ali delnice se izvajajo le na izrecno zahtevo stranke v okviru posameznih strategij upravljanja portfeljev. Finančni produkti z visokim trajnostnim tveganjem niso aktivno ovrednoteni. Vendar pa zaradi zasnove kot upravljanja premoženja z investicijskimi skladi ni mogoče izključiti, da uporabljeni investicijski skladi in ETF vsebujejo tudi finančne instrumente z visokim trajnostnim tveganjem.

BKS Bank pri upravljanju portfelja načeloma skrbi, da so trajnostna tveganja čim manjša.

Metode za aktivno upravljanje trajnostnih tveganj

Naši upravljalci portfeljev zagotavljajo razpršitev tveganja na ravni portfelja ne le z uporabo informacij proizvajalcev izdelkov, temveč tudi z uporabo naslednjih dodatnih metod:

- ESG Quality Score (Ocena kakovosti ESG)
- Ocena ESG (ESG-Rating)
- intenzivnost toplogrednih plinov

Ciljne vrednosti teh parametrov so opredeljene na ravni portfelja. Za določitev in spremljanje ciljnih vrednosti se uporabljajo podatki ESG iz baze podatkov MSCI ESG Research LLC.

Glede na izbrano naložbeno strategijo se lahko trajnostna tveganja razlikujejo. Stranka je zato obveščena o pričakovanem vplivu trajnostnih tveganj na donosnost njenega upravljanega portfelja.

Posamezne strategije upravljanja portfelja

V okviru posameznih strategij upravljanja portfeljev se običajno vlaga tudi v investicijske sklade in sklade, s katerimi se trguje na borzi (ETF), trajnostna tveganja pa se upoštevajo pri naložbenih odločitvah, kot je opisano zgoraj. Na posebno zahtevo stranke se lahko v individualno upravljanje portfelja vključijo posamezne delnice ali obveznice. V tem primeru se izrecna analiza ESG ne izvaja na podlagi posameznih delnic.

Upravljanje portfelja s trajnostno naložbeno strategijo

V portfeljskih strategijah, ki pri investicijski odločitvi upoštevajo trajnostne vidike, se uporabljajo samo finančni produkti, ki v svoji strateški usmeritvi upoštevajo okoljska, socialna in/ali upravljavska tveganja ali njihovo kombinacijo. To mora biti določeno v naložbenih smernicah finančnega produkta. Priznane ESG oznake so dodatna podlaga za izbiro možnih in dovoljenih trajnostnih finančnih produktov. Upravljalci portfeljev BKS Bank vodijo zbirko podatkov o investicijskih skladih, ki izpolnjujejo te zahteve.

BKS Portfolio Strategy Sustainable, ki ga ponuja **BKS** Bank v Avstriji, je podvržen preverjanju avstrijskega znaka za okolje za trajnostne finančne produkte (UZ 49) in je tudi imetnik tega znaka. V tem portfelju so uporabljeni samo finančni produkti, ki izpolnjujejo stroga merila tega znaka ali imajo ta znak. Ta znak se podeli za obdobje štirih let, vsako leto pa ga preveri priznani testni organ. Tako se stalno spremlja uporaba vseh meril, ki se zahtevajo za upravljanje tega znaka.

V postopku testiranja za pridobitev te oznake³ so upoštevani naslednji dejavniki:

- Merila za izključitev za podjetja in države/javne izdajatelje
- Pozitivna merila/bonus za podjetja in države/javne izdajatelje
- Ustrezni postopki za izbiro posameznih naložb
- Popolnost in preglednost predstavitve v skladu z evropskimi smernicami za preglednost za trajnostne sklade EUROSIF (Evropski forum za trajnostne in odgovorne naložbe)
- Skladnost s standardi kakovosti in zakoni

Da bi bila merila za izključitev operativno izvedljiva v smislu meje odkrivanja, se nanašajo na delež najmanj 95 % prometa podjetja (v primeru frackinga in naftnega peska se lahko uporabijo druge referenčne vrednosti, kot so obstoječe rezerve; v primeru proizvodnje energije se lahko namesto prometa uporabi tudi inštalirana zmogljivost). Merila za izključitev veljajo tudi za konsolidirane deleže (> 50-odstotni delež).

Z osredotočanjem na finančne produkte, ki upoštevajo opisana merila ESG, se obseg naložb v primerjavi s splošnim trgom zmanjša. To lahko poveča tveganje v primerjavi s celotnim trgom.

³ Vir: Smernica UZ 49, različica 5.1, izdaja z dne 1. januarja 2020, spremenjena z dne 22. junija 2022.